

AUSTRALIAN CATTLEDOG

Domarkompendium

för domare & exteriörbeskrivare

Framtaget till SBKs exteriördomarkonferens i oktober 2012
(Omarbetat i juli 2013 efter ny standardskrivning)
Reviderat till SBKs exteriördomarkonferens 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Historik i Sverige	1
2	Bakgrund & ändamål	2
3	Helhetsintryck	2
4	Viktiga måttförhållanden	2
5	Uppförande & karaktär	3
6	Huvud	4 – 5
7	Kropp	6
7	Svans	7
8	Extremiteter; framställ	7 – 8
9	Extremiteter; bakställ	9
10	Rörelser	9 - 10
11	Päls	10
12	Färg	11 – 15
13	Storlek & vikt	15
14	Fel	15
15	Exteriörbeskrivning	16
16	Slutord	17
17	Bilder på blå & röd hane nära idealet	18 - 19
18	Bilder från olika användningsområden	20 – 21

Rasklubben och Svenska Kennelklubben har tillstånd att använda materialet i det här kompendiet. Medgivande om publicering inkl. SKKs hemsida finns.

Historik i Sverige:

Den som introducerade ACD i Sverige var Birgitta Östergren, Stormkappans kennel. Birgitta importerade tre hundar. En hanhundsvulp som anlände vid jultid 1973, en dräktig tik 1974 och 1976 ännu en hanhundsvulp.

Dessa tre kom alla från en av Australiens då ledande uppfödare, Mrs. Berenice Walters, kennel Wooleston. Hon tillhörde den kategori av uppfödare som ansåg det vara oerhört viktigt att bevara bruksegenskaperna och specialiserade sig på uppfödning av en vallhund med god exteriör, en arbetshund som också kunde delta på utställning. Flera av hennes hundar hade stora framgångar på utställning bl.a. Aust Ch Wooleston Blue Jilaroo som tre gånger blev Best Australian Working Dog på Sydney Royal Show och vann Best in Show fem år i följd. En stor del av förfäderna till våra första svenska hundar är således "workers", arbetande vallhundar.

Från de två första importerna kom endast en avkomma, **Stormkappans Blue Jessica** (se

bild), att gå vidare i avel. Jessica parades med den tredje importen, **Wooleston Jungle Jon**, som resulterade i 2 ACD-kullar. Den mest framgångsrika ur den kombinationen var **Bluey's Josephine** född 1978.

Hon blev internationell och nordisk utställnings-champion, svensk lydnesschampion, korad, uppflyttad till hkl rapport och hkl spår. Hon födde dessutom 4 kullar med totalt 22 valpar.

Under 1981 importerades ytterligare tre ACD till Sverige. En tik från South Australia, ett syskonpar från England, samt **1983** ännu en

hanhund från Australien, **Landmaster Showdown**, **första röda cattledog i Sverige**.

Sverige var ett av de första länderna i Europa att importera ACD, och redan 1983 exporterades två hundar till Danmark och en till Norge. Senare har hundar också exporterats till flera länder i Europa. Hundar från Australien, USA samt övriga Europa har använts i avel, vilket medverkat till att inavelsprocenten kunnat hållas låg, trots liten population.

Rasen har olika användningsområden i Sverige. Förutom i bruksgrenarna, spår, sök, rapport och skydds har ACD även tävlat i agility, freestyle, rallylydnad och lydnessklass. Det har även utbildats hundar inom försvaret som bevaknings- och räddningshundar. På utställningar har rasen haft ett gott deltagande. Under 1980-talet fanns även intresse av att visa rasens vallningsegenskaper och ett flertal hundar deltog i vallningskurser och prov. 1985 godkändes den första ACD: n på Vallhundsklubbens lokalprov. Totalt har 5 ACD avlagt godkänt vallhundprov, den senaste år 2011. Intresset för vallning ökar och under senare år har man anlagstestat 38 ACD (tom 2012). Rasen har aldrig varit numerärt stor i Sverige, i genomsnitt registreras ca 20-30 hundar per år. En gemensam rasklubb för australian kelpie och australian cattledog, avelsavdelningen för australiska vallhundar (AfAV), bildades 1976 med Svenska Brukshundklubben som specialklubb. Sedan augusti 2006 har en separat klubb bildats för ACD och klubbens officiella namn är **Svenska Australian Cattledog Klubben (SACK)**.

AUSTRALIAN CATTLEDOG

FCI-nummer 287

FCI-standard på engelska publicerad 2012-12-05

FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2012-10-08

Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp för standardfrågor 2013-07-02

Ursprungsland/hemland:	Australien
Användningsområde:	Boskapshund
FCI-klassifikation:	Grupp 1, sektion 2

Bakgrund/ändamål:

Australian cattle dog utvecklades för att hjälpa till i boskapsindustrin under dess tidiga åren i Australien. Främsta kravet var en stark hund som kunde nafs boskap i hasorna. Hunden skulle vara mycket härdig och kapabel att styra och driva vild boskap. De första importerade arbetshundarna uppfyllde inte dessa krav. De tidiga bosättarna hade begränsad arbetskraft vilket gjorde det problematiskt att kontrollera hjordarna med boskap och får. De flesta gårdarna var ostängslade och busklandskapet hade inte huggits ner. För att förenkla och effektivisera hantering av får och boskap, började man skapa hundraser som kunde utföra detta arbete. Mycken forskning har utförts för att säkerställa ursprunget till australian cattle dog, men eftersom tidiga uppfödare höll mycket lite nerskriven information, finns det en märkbar skillnad i uppfattning om raserna som användes för att utveckla de rashundar vi ser i dag. Det är emellertid allmänt antaget att de uppstod genom korsning av blue merlefärgad korthårig collie med dingo, med ett senare inslag av dalmatiner och svart och tantecknad kelpie. Ytterligare korsningar försöktes, bl.a. med bullterrier, men alla dessa andra korsningar visade sig inte vara lyckosamma för arbete med boskap.

Helhetsintryck:

Helhetsintrycket skall vara en kraftig, kompakt och symmetriskt byggd vallhund med förmåga och vilja att utföra sin speciella uppgift, hur mödosam den än må vara. Rasens kombination av massa, kraft, harmonisk byggnad och hård muskelkondition skall ge intryck av stor rörlighet, styrka och uthållighet. Varje tendens till överdriven tyngd eller spinkighet är ett allvarligt fel.

Kommentarer:

Som namnet antyder är denna hunds huvuduppgift, och i vilken den inte har någon like, att hålla boskap under kontroll och förflytta den både inom vidsträckta oinhägnade och begränsade inhägnade områden.

Viktiga måttförhållanden

Kroppslängden, mätt från bröstbenspets till sittbensknöl, skall förhålla sig till mankhöjden som 10 till 9.

Kommentarer:

Standarden föreskriver längd/höjd förhållande som 10 till 9. Ha i minnet att det här är en hund som behöver göra snabba reträtter vid fara. En hund som är för lång i länden förlorar möjligheten till snabba vändningar och reträtter.

Uppförande och karaktär:

I rasnamnet ligger rasens primära funktion, den att kontrollera och driva boskap på både öppna och stängslade ytor. Till detta är den oöverträffad. En australian cattledog är alltid uppmärksam, ytterligt intelligent, vaksam, modig och pålitlig med en obetingad hängivenhet åt plikten, vilket gör den till en idealisk arbetshund. Dess lojalitet och skyddsinstinkt gör den till en självutnämnd väktare åt boskapsägaren, hans hjord och egendom. Samtidigt som den kan vara misstänksam mot främlingar måste den kunna tolerera att hanteras, speciellt i utställningsringen. Varje drag i temperament och byggnad som är främmande för en arbetande hund måste betraktas som ett allvarligt fel.

Kommentarer:

ACD är något av en enmanshund och har inget större intresse av att söka kontakt med andra än den egna familjen. Dess utpräglade vaktinstinkt gör att den betraktar främlingar med misstänksamhet. Vad man kan begära av den är att den finner sig i att en obekant person känner på den om husse/matte är med och tillåter detta. Givetvis krävs ett lugnt och behärskat uppträdande av beskrivaren/domaren som aldrig får ta i hunden utan att först väcka dess uppmärksamhet. Att plötsligt och oförberett grabba tag i en ACD är fel och orätt mot hunden.

En ACD är hela tiden alert och uppmärksam på allt som sker i omgivningen. Beteckningen "livlig" innebär inte att hunden hela tiden måste studsas omkring utan snarare ha en ständig beredskap att snabbt reagera på händelser i omvärlden. En slö ACD är oduglig för sin uppgift som boskapsvallare, "heeler", vilken kräver ytterst snabba reaktioner för att hunden inte skall bli ihjälsparkad. Observera dock ACD:s ointresse av främmande människor och stora medvetenhet om sin egen värdighet. Detta är normalt beteende och får icke bedömas som slöhet. Överdriven, nervös livlighet är ett allvarligt fel hos en ACD i all synnerhet om den kombineras med aggressiva tendenser. Eftersom ACD av naturen utrustats med möjligheter att bita mycket kraftigt, måste ett obalanserat temperament bedömas hårt.

Huvud:

Huvudet skall vara kraftigt och måste vara i harmoni med hundens övriga proportioner och stå i överensstämmelse med dess allmänna byggnad.

Skallparti:

Skalle: Den breda skallen skall vara svagt rundad mellan öronen.

Kommentarer:

Väsentligt för rastypen är den breda skallen, endast obetydligt rundad mellan öronen och som plattas ut mot stopet. Avvikelse skall alltid noteras.

Stop: Skallen skall plana ut till ett svagt men tydligt stop.

Kommentarer:

En ACD skall ha ett svagt men dock tydligt stop. Hos en del hundar saknas stopet nästan helt och sådana avvikelser skall därför alltid noteras liksom ett alltför markerat stop.

Bra huvud med korrekta ögon och öron

Ansikte:

Nostryffel: Nostryffeln skall vara svart.

Kommentarer:

Observera att nostryffeln alltid skall vara svart oavsett hundens färg i övrigt.

Nosparti: Nospartiet skall vara brett och väl utfyllt under ögonen och därifrån smalna av till en medellång, djup och kraftig nos. Nosryggen skall vara parallell med skallens övre plan.

Kommentarer:

Huvud och nosparti måste avspegla hundens förmåga att flytta nötboskap med styrkan i sina käkar. Det är nämligen förmågan att bita, när så behövs, som sätter hunden i stånd att flytta motsträvig vildboskap och därför måste den ha ett kraftigt nosparti, som är brett och väl utfyllt under ögonen, gradvis avsmalnande till en medellång djup nos med kraftiga käkar och starka, friska tänder. Snipighet är ett allvarligt fel.

Läppar: Läpparna skall vara torra och ligga väl an.

Käkar/tänder: Saxbett. Tänderna skall vara friska, starka och regelbundna. Eftersom det krävs av en cattedog att den skall flytta bångstyrig boskap genom att nafsas den i hasorna eller bita, är sunda och starka tänder av stor vikt. Underkäken skall vara kraftig, djup och välutvecklad.

Kommentarer:

Eftersom man kräver kraftiga bitare, måste felaktiga tänder bedömas hårt. Eventuella tandförluster skall noteras. Förlust av P¹ kan betraktas som ett evolutionsfenomen och bör därför bedömas lätt, men anteckning skall alltid göras om de inte är synliga.

Kinder: Kinder skall vara muskelfyllda men varken grova eller utstående.

Kommentarer:

De muskelfyllda kinderna skall ge styrka åt käkpartiet, väl utfyllda men absolut inte utstående, och mera gradvis övergående i nospartiet. Huvudet på en cattedog får alltså en jämn kilform.

Ögon: Ögonen skall vara ovala och av medelstorlek, varken utstående eller insjunkna och måste uttrycka vakenhet och intelligens. Ögonfärgen skall vara mörkbrun. En varnande eller misstänksam glimt när en främling närmar sig är karaktäristisk.

Kommentarer:

Ljusa ögon, stora öron och dålig utfyllnad under ögonen är fel som tyvärr blir allt mer vanliga

Öron: Öronen skall vara av medelstorlek, hellre små än stora, breda vid basen, muskulösa, upprättstående och medelmåttigt spetsiga, varken sked- eller fladdermusöron. De skall vara brett ansatta på hjässan, luta utåt, vara rörliga och bäras upprättstående när hunden är på spänn. Själva örat skall vara tjockt och insidan ganska väl behårad.

Hals: Halsen skall vara medellång och breddas vid övergången till kroppen. Den skall vara utomordentligt kraftig och muskulös samt fri från löst halsskinn.

Kommentarer:

Här är det snarare fråga om styrka än om smidighet, men trots detta måste en kort hals bedömas hårt, eftersom en sådan ofta hör samman med korta satta hundar som saknar den rörlighet och förmåga till blixtnabba rörelser en ACD behöver i sitt arbete.

Kropp:

Överlinje: Överlinjen skall vara jämn.

Kommentarer:

Kroppen skall vara väl samlad.

Rygg: Ryggen skall vara stark.

Kommentarer:

Ryggen skall även under rörelse vara fast och bäras väl. En eftergivande rygg kan bero på slappa, otränade muskler som kan bättras på genom motion och träning. Den kan också bero på svaghet i byggnaden. En plan rygg misstolkas ibland vilket ger en hund med för rakt och kort kors svårigheter att sätta under sig bakstället vid vändning och som även ger en för hög svansansättning.

Bild: Tik av CK-kvalitet med utmärkt rygg.

Ländparti: Ländpartiet skall vara brett, kraftigt och muskulöst med djupa flanker.

Kors: Korset skall vara ganska långt och sluttande.

Kommentarer:

Korset skall vara brett och muskulöst. Av vallhunden kräver man emellertid inte bara att den skall vara snabb och uthållig, utan även att den skall kunna tvärvända "på en femöring" i full fart. Härtill krävs ett något brantare kors än hos en del andra brukshundsraser, vilket tillåter hunden att sätta bakbenen under sig och vända på bakdelen praktiskt taget utan att minska farten. En lutning av bäckenet på 35-40° är alltså korrekt. Ett alltför horisontellt kors inverkar starkt hämmande på rörelserna och är ett allvarligt fel. Ett brant kors inverkar också ofördelaktigt på rörelser och steglängd.

Bröstkorg: Bröstkorgen skall vara muskulös, djup och måttligt bred. Revbenen skall vara väl välvda, men inte tunnformade och de skall nå långt bakåt.

Kommentarer:

Bröstkorgen skall vara djup. I tvärsnitt skulle den kunna liknas vid ett spetsigt ägg med spetsen vänd nedåt. Denna form ger bästa möjliga utrymme för hjärta och lungor vilket i sin tur ger hunden den uthållighet som krävs för att den skall kunna arbeta från morgon till kväll även under svåra förhållanden. Förbröstets utformning är dels beroende av bröstbensknappens placering dels av vinkeln mellan över- och underarm. Unghunden har i regel ett mindre väl utvecklat förbröst än den färdigutvecklade hunden.

Svans: Svansen skall vara tämligen lågt ansatt och följa konturen av det sluttande korset. Den skall räcka ungefär till hasen. I vila skall den hänga i en mycket lätt båge. Under rörelse eller upphetsning får den höjas men under inga omständigheter får någon del av svansen bäras in över ryggen. Svansen skall vara väl behårad.

Bild:
Tik med utmärkta rörelser och korrekt svanshållning.

Kommentarer:

Denna svanstyp kallas sabel och skall under vila hänga ned utan att kröka av åt endera sidan. En alltför högt ansatt svans kommer i rörelse gärna att bäras så högt att den slår över lodlinjen vilket är ett fel hos rasen. Onormalt lång eller kort svans bör noteras i kritiken. Svansar med markerad krok och krullsvansar är felaktiga och skall också noteras. ACD:s tjocka päls ger en svans som nästan liknar en rävs svans.

Extremiteter

Framställ:

Helhet: Frambenen skall sedda framifrån vara raka och parallella och de skall ha kraftig, rund benstomme ända ner till tassarna.

Skulderblad: Skuldrorna skall vara kraftiga, sluttande, muskulösa och väl vinklade mot överarmarna. De skall inte vara alltför tätt ansatta vid manken. Skuldrorna skall vara muskulösa och benstommen kraftig utan att korrekta rörelser hämmas eller förmågan att arbeta begränsas.

Kommentarer:

En ACD skall enligt sin standard ha skuldror som inte är för tätt ansatta vid manken. Den absolut mest effektiva ansättningen av skulderbladet hos en arbetande vallhund är 45° lutning mot horisontalplanet. Det är lätt att fastställa skuldrans lutning om man känner efter den längsgående kammen. En brant skuldra blir mindre effektiv samt inverkar menligt på steglängden.

Skuldervinkel

Som tidigare påpekats är framställlet av stor vikt för hundens funktionsduglighet. Den verkligt goda vallhunden måste kunna gå i firsprång, vilket innebär att framdelen måste kunna producera drivkraft förutom sina normala viktuppbärande funktioner. För största effektivitet bör vallhunden ha en överarm, ansatt i 90° vinkel mot skulderbladet.

Mellanhand: Mellanhanden skall vara fjädrande med en lätt vinkling mot underarmen sedd från sidan.

Bild: Hane av CK-kvalitet med utmärkt framställ.

Kommentarer:

Hos en hund som man kräver skall röra sig snabbt och vända i full fart är det väsentligt med någon svikt i mellanhanden, men vinklingen skall vara obetydlig. I standarden för ACD betonas att det inte får finnas någon svaghet i mellanhanden och man finner i allmänhet benet nästan rakt ända ned till de kompakta tassarna utan att det betraktas som fel. Veka mellanhänder är att betrakta som ett allvarligt fel hos en arbetande hund.

Framtassar: Framtassarna skall vara runda och tårna korta, starka, väl välvda och tätt slutna. Trampdynorna skall vara hårda och höga och klorna måste vara korta och starka.

Kommentarer:

En korrekt byggd framdel är av största betydelse för den arbetande vallhunden. Frambenen uppbär det mesta av hundens vikt (ca 70 % av totalvikten) när han står stilla. Under rörelse kommer framdelen att uppta hela vikten då kroppen kastas framåt av bakkdelen. En rätt konstruerad tass är av yttersta vikt för att hunden skall kunna arbeta under svåra förhållanden. Idealtassen skall ha en stark, tjock trampdyna. Tårna och deras trampdynor skall vara starka och smidiga för att ge ett bra grepp i marken och bra fäste för det påskjut som behövs när hunden stöter ifrån med baktassarna under rörelse, särskilt i firsprång. Eftersom hunden behöver såväl snabbhet som uthållighet bör hans tass vara rund snarare än lång med väl välvda, väl slutna tår. Den skall stå högt på tårna och vara fri från överflödigt hår mellan trampdynorna. Emellertid har det kraftiga benet som i allmänhet är rakt ända ned till tassarna en benägenhet att få tassarna att se något mindre ut och något mera likna en kattass än de i verkligheten är. Man eftersträvar inte den extremt lilla hårt knutna tassens, som visserligen är stark men saknar tillräcklig smidighet och greppförmåga, och inte heller en lång oval tass. Skillnaden mellan dessa två typer ligger i längden på 3:e falangerna (de som är parallella med marken). Ju längre dessa är desto kraftigare hävstångsverkan och påskjut och därmed ökad snabbhet, men påfrestningen på tassarna ökar.

Bakställ

Helhet: Bakdelen skall vara bred, stark och muskulös. Bakbenen skall sedda bakifrån, från hasorna till tassarna, vara raka och parallella och varken vara för trångt eller för brett ställda.

Kommentarer:

Sedd bakifrån skall bakbensställingen vara densamma som är normal för de flesta sunda raser d.v.s. hasorna skall vara parallella med kroppen och bakbenen raka från hasen till tassarna, sålunda i stort sett parallell benställning.

Bakdelen är inte som frambenen konstruerad för att uppbära vikt utan för att åstadkomma drivkraften, d.v.s. det påskjut som överförs utefter ryggen och fångas upp omväxlande av det ena eller det andra frambenet. Påskjutet alstras av bakbenet från det ögonblick då det lämnar vertikalläget tills dess det är helt utsträckt bakom hunden.

Lår: Låren skall vara långa, breda och välutvecklade.

Knäled: Knälederna skall vara välvinklade.

Kommentarer:

En ACD skall vara väl vinklad i knäleden, vilket tillsammans med det sluttande korset är en förutsättning för snabba vändningar.

Has/hasled: Hasorna skall vara starka och lågt ansatta.

Kommentarer:

Hasvinkeln är beroende dels av knävinkeln dels av underbenets längd.

Baktassar: Baktassarna skall vara runda och tårna korta, starka, väl välvda och tätt slutna. Trampdynorna skall vara hårda och höga och klorna måste vara korta och starka.

Rörelser

Rörelserna skall vara rena, fria, smidiga och outtröttliga. Skuldrornas och frambenens rörelser skall vara i samklang med bakdelens kraftiga påskjut. Förmåga till snabba och plötsliga rörelser är väsentlig. Sundhet är av dominerande betydelse. I trav närmar sig tassarna varandra allt eftersom tempot ökar, men när hunden står stilla skall benen vara parallellt ställda.

Kommentarer:

Bakifrån

Som parallella (korrekta) bedöms rörelserna då bakbenen rör sig parallellt med kroppens längdaxel och i långsam rörelse i stort sett parallella med varandra medan hunden under snabbare takt kommer att sätta tassarna allt närmare "enkelt spår".

Framifrån

Även frambensrörelserna är i det närmaste parallella i långsam takt men ändras i likhet med bakbensrörelserna ju snabbare hunden rör sig, så att hunden i snabbt trav kommer att sätta tassarna inunder sig på en linje.

Bild: Hane med utmärkta, vägvinnande rörelser.

Helhetsintryck rörelser

Studera noga hundens rörelser från sidan sett. Rasstandarden betonar vikten av sundhet i rörelserna, vilket är ett resultat av sund byggnad för övrigt.aktionen skall vara "ren" d.v.s. rytmisk, smidig, flytande och outtröttlig för att hunden skall kunna tillryggalägga långa sträckor med minsta möjliga ansträngning. Tassarna skall inte lyftas mer än nödvändigt från marken. Stötig, trippande gång och bundna (ofria) rörelser rubriceras som allvarliga fel och skall observeras.

En ACD skall ge intryck av att vara outtröttlig både vad gäller rörelser och alerthet. Maximalt vägvinnande rörelser med minimal ansträngning är av högsta betydelse.

Päls

Pälsstruktur: Pälsen skall vara slät, en dubbel päls med kort, tät underull. Täckhåret skall vara tätt, rakt, hårt och ligga utefter kroppen så att det står emot regn. På huvudet (inklusive insidan av öronen), framsidan av benen och tassarna skall pälsen vara kort. Längs halsen skall den vara längre och tjockare. Under bålen skall pälsen vara längre och på baksidan av låren bilda måttliga byxor. I genomsnitt skall pälsen på kroppen vara 2,5-4 cm lång. En päls som är för lång eller för kort är fel.

Kommentarer:

Mycket väsentlig är förekomsten av kort, tät underull. Om underullen saknas eller inte är riklig bedöms detta som fel. Otillräcklig underull skall därför alltid noteras, men man måste vid bedömningen givetvis ta en viss hänsyn till årstid och eventuell fällning. Enstaka hundar kan helt sakna underull, vilket måste bedömas hårt.

I standarden nämns att det skall finnas en måttlig byxa. En ACD har också tjockare päls runt halsen, men man behöver inte kräva en riktig krage.

Färg:

Blåskimmel (egentligen svartskimmel):

Färgen skall ge ett blått, blåspräckligt eller blåfläckigt intryck med eller utan andra tecken. De tillåtna teckningarna är svarta, blå eller tanfärgade tecken på huvudet, helst jämnt fördelade. Frambenen skall vara tanfärgade halvvägs upp på benen, på fronten skall tanfärgen sträcka sig upp till bröstet och strupen med tanfärg ända ut på käkarna. Bakdelen skall vara tanfärgad på insidan av bakbenen och låren med tanfärgen synlig utefter framsidan och knäna och på utsidan av bakbenen från has till tår. Tanfärgad underull är tillåten förutsatt att den inte lyser igenom det blå täckhåret. Svarta tecken på kroppen är inte önskvärda.

Kommentarer:

*Färgbeteckningen för de blå hundarna borde vara **Blå**. Sedan finns tre varianter av färgen, blå, blåspräcklig och blåfläckig med eller utan andra tecken.*

Standarden föreskriver klart hur färgen hos rasen skall vara. Basen hos blå hundar är svart. Den "blå" färgen består av mer eller mindre blandning av svarta och vita hår i ytterpälsen, vilket ger ett skimmer av blåaktig färg. Ju mer vita hår desto ljusare blå; ju färre vita hår desto mörkare blå. Om de vita håren är så övervägande att hunden ser vit ut eller om de svarta överväger så hunden ser svart ut så är det inte önskvärt.

Helsvart är inte tillåten färg på ACD. Observera dock att en del blåspräckliga hundar är så mörka att de vid första anblicken kan synas svarta. Försiktighet vid bedömningen är därför att rekommendera. Tanfärgad underull som lyser igenom på blåa hundar skall noteras som fel.

Alla ACD-valpar föds vita med eventuella tecken. Vid ca 2-3 veckors ålder framträder den blå eller röda färgen. De liknar små vita teddybjörnar.

Ett kännetecken som så gott som alla ACD har är den s.k. "Bentley Mark" ett vitt tecken i pannan. Namnet är efter en tidig uppfödare vid namn Tom Bentley.

Blåspräcklig / Blue speckled

Bild: Tik av CK-kvalitet med bra spräcklig färg.

Blåfläckig / Blue mottled

Bild: Tik av CK-kvalitet med godkänd färg.
De vita fläckarna skall vara högst 1,5 till 2 cm i diameter, inte större.

Rödfläckig: Färgen skall vara klart rödspräcklig överallt inklusive underullen (färgen får inte vara vit eller gräddfärgad) med eller utan mörkare röda tecken på huvudet. Symmetriska tecken på huvudet är önskvärda. Röda tecken på kroppen är tillåtna men inte önskvärda.

Bild: Hane med korrekt färg

Kommentarer:

Rödspräcklig är den enda godkända färgen för röda ACD enligt originalstandarden.

Färg som inte finns i standarden men som förekommer bör i bedömningen behandlas som alla andra avvikelser i standarden.

Rödfläckig/ Red mottled

Bild: Tikvalp som enligt standarden inte har godkänd röd färg.

Rödfläckig/Red mottled med blå inslag i pälsen

Bild: Hane som enligt standarden inte har godkänd färg.

För mycket vitt.

Färgen kallas **reversed mottled** i Australien och är inte godkänd där. Hundar med denna färg har rönt framgångar på utställningar runt om i Europa och även USA. Dessa hundar förefaller vita med blå fläckar i stället för korrekt blå med vita fläckar.

Bild: Tik som enligt standarden inte har godkänd färg.

Storlek/vikt

Mankhöjd: Hanhund: 46-51 cm
Tik: 43-48 cm

Fel: Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt hundens förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

Allvarliga fel:

- Skuldror som är övermusklade, tunna eller raka.
- Svaga armbågar, handleder eller tassar.
- Raka knävinklar.
- Kohasig eller hjulbent.
- Styltiga rörelser.

Diskvalificerande fel:

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.

Nota bene: Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas i avel.

Testiklar: Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Exteriörbeskrivning:

Genom SBK och dess rasklubbar arrangeras exteriörbeskrivningar för klubbens raser. På dessa görs en noggrann genomgång, där hundarna mäts i olika former och hundens fel och förtjänster och alla avvikelser från rasstandarden noteras. Beskrivningen utförs av en svensk exteriördomare alternativt exteriörbeskrivare, som utbildas genom Brukshundklubben, lärare skall vara exteriördomare.

Utbildningen är omfattande och rasklubbarna anmäler deltagare med gedigen bakgrund och stort intresse för anatomi och rasstandard

SBK har framtagit ett exteriörbeskrivningsprotokoll som ger möjlighet till databearbetning. Hundar från 18 månaders ålder kan beskrivas.

Protokollet ligger även till grund för korningens exteriördel.

Protokollet innehåller många punkter och det är synnerligen viktigt att hundarna beskrivs med stor noggrannhet.

Till detta hör att mätningar av höjd, längd och bröstdjup utförs med rätt mätsticka.

I detta fall en trästicka.

Underlaget som hunden placeras på skall vara plant och slätt.

Protokollet ligger även till grund för utvärdering av rasens exteriöra utveckling i sin helhet.

Protokoll erhålls från SBK.

Mätsticka av trä

Slutord:

ACD är en arbetande hundras, som framtagits för att klara hårt arbete under tuffa förhållanden.

Den beskrivna standarden är viktig att följa för att behålla rasens specifika arbetsförmåga och hållbarhet.

Det ursprungliga arbetet med att förflytta stora boskapshjordar över långa sträckor i krävande klimat och terräng förekommer inte på så många platser längre. Man ser det fortfarande i Australien, USA och Sydamerika, men inte lika ofta som förr.

Rasen används dock som boskapsvallare i samtliga länder i det dagliga arbetet med boskap såsom mjölkko hantering, vid märkning av köttdjurskalvar (för att skydda märkaren från ev. aggressiva komödrar) och i det dagliga arbetet med förflyttning av djur.

ACD har även ett brett användningsområde inom all hundsport samt inom försvarsmakten.

ACD är en unik ras som förtjänar vår respekt.

Framtiden för rasen ligger i händerna på uppfödare och exteriördomare som alla måste anstränga sig för att bli så utbildade på rasen och så erfarna som det bara är möjligt.

Bild: Champion-hane nära idealet.

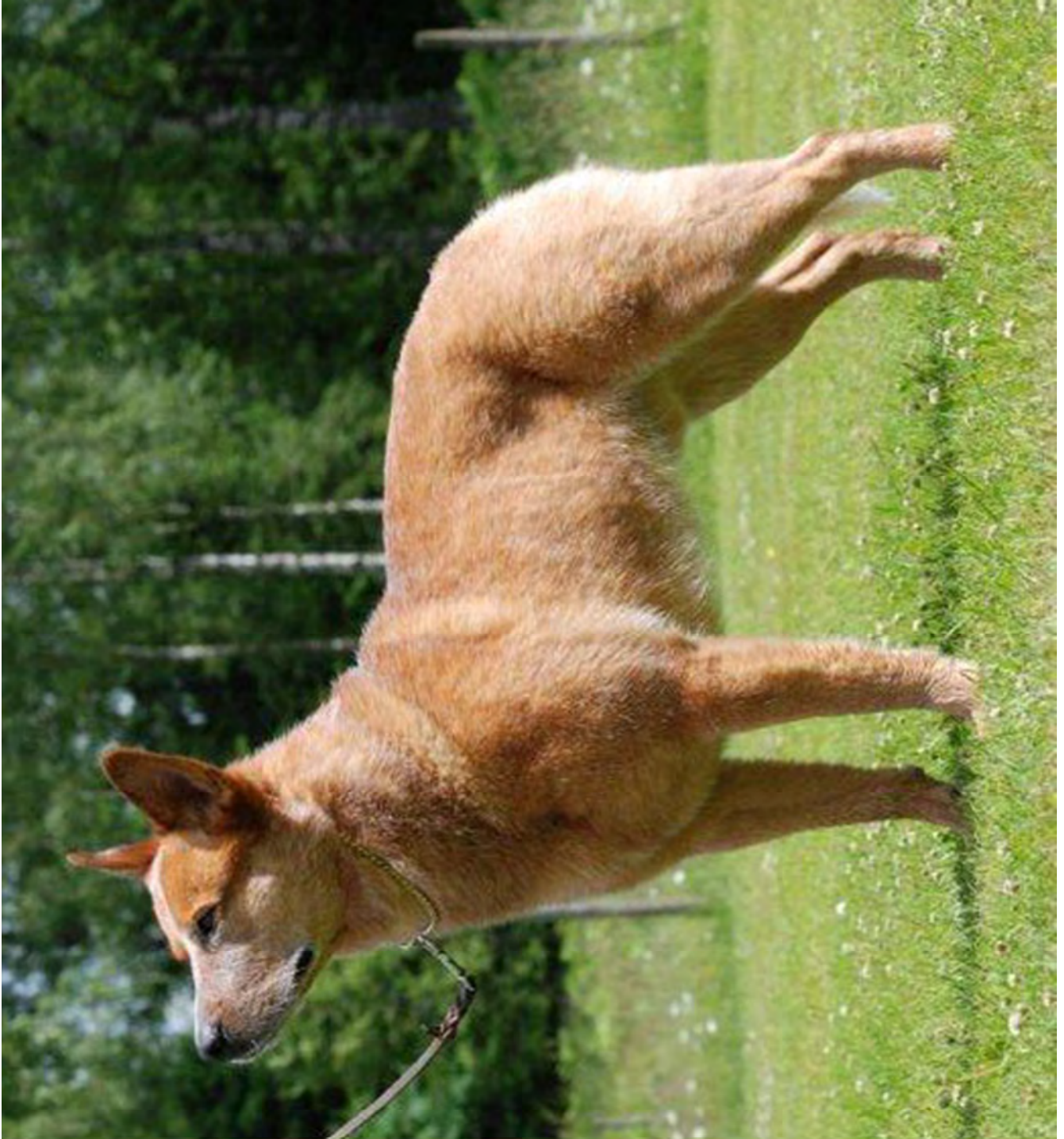
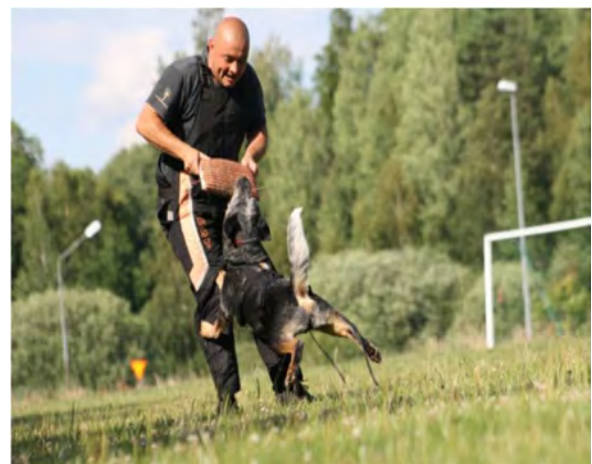

Bild: Champion-hane nära idealet.

ACD i olika arbetsituationer

Svenska Australian Cattle Dog Klubben (SACK)